

Süt Keçilerinin Bakým ve Beslenme Programý

Gönderen : VET_MEHMET KAYA - 20/05/2009 15:13

Süt Keçilerinin Bakým ve Beslenme Programý

Keçilerin enerjik, meraklý ve çok yönlü beslenme alýpkanlýklarý olan hayvanlardýr. Süt keçilerinin barýndýryldýđý ađýla yakýn bir eđlenebileceđi ađaçlýk, çalýlýk veya maki alanlar olmasý avantajlý olmaktadır. Laktasyondaki süt keçilerinin özellikle büyük bir k barýndýryldýđýnda beslenmelerindeki yem materyali muhtemelen daha az önemlidir.

Ýyi kalite kuru ot ve tahýllarla dengeli bir yođun yem yüksek süt üretim seviyesinin kurumasýnda en iyi yaklaým olarak gözükmetedir. Toplam rasyon içinde selüloz normal süt üretimi ve yađý için gereklidir. Diđer yandan düþük kaliteli kaba yem içe seviyesinin düþmesine neden olacaktýr. Rasyon içinde özellikle pamuk tohumu küspesi, soya ve diđer lifli yem ham maddeleri içermelidir ve tahýllar, saman ve kaba otlar lezzetli deđildir. Süt keçiciliðindeki baþarý iyi bir besleme ve idare programýnýn kurulmasýna bađlýdýr. Kuruda ki keçilere iyi meralarda bakýlmaly ve minerallerle takviye edilmelidir. Kalýcý iyi bir mera farklı çeþitlerden baklagil, çimler ve yoncalarý içermelidir. Yazýn yýllýk darý ve sorgum sudan otu ekilmelidir. Her ikisi de uzun ve çok y bitkilerdir. Kýpýk meralara çavdar, yulaf, arpa, karaçayýr ve sorgum ekilmelidir. Mükemmel otlatma, kýpýn otlarýn iyi geliþmesini sađlanmasýyla yapýlabilir.

Baklagiller mükemmel saman yapar ve genellikle diđer kuru otlardan yüksek protein içerir. Kuru yonca otu en iyi saman özelliðindedir. Kuru yonca otu yeþil bir renkte, küçük gövdeli, yeteri kadar yapraklý ve %17- 20 proteine sahip olmalıdýr. Hayvan verilebilecek uygun diđer baklagiller korunga ve çok yýllýk yer fýstýđýdýr. Ot samanlarý genellikle düþük kalitededir. Öyle olsa bil samanlar baþarýlý bir rasyon için kullanýlabilir. Hayvan beslemede sadece kaba ot kullanýmý maksimum performansý sýnýrlar. Meralara ilave olarak bütün rasyonlar tane yemlerle, vitamin ve minerallerle desteklenmelidir. Ýhtiyaç duyulan tam miktar, mera ve otun kalitesine göre deđipir.

Süt keçileri iyi yem tüketirler yaklaýk 45 kg ađýrlýđýndaki bir keçi %4-7 kuru madde tüketir. Süt sýđýrlarýnda bu oran %3-4 dür. yüksek oranda yem tüketmelerine izin verildiðinde besin maddelerince zengin süte sahip olurlar. Genelde, süt keçilerinde yüksek oranda süt elde etmek için süt sýđýrlarý gibi beslenmesi gerekir.

Süt keçileri rasyonlarýn da tahýllar seçildiði zaman karýþýmlarýn kaliteli kuru ot veya farklı otlaklar gibi faktörleri göz önünde bulundurulmalıdır. Florida'da otlar ve silajlarýn çođunluðunda % 18-20 protein içeren yem karýþýmý ile desteklenen yem karmalarýnda m ve/ veya sorgum silajýna ihtiyaç duyulur ve kuru otlarýn sindirilebilir protein oranlarý düþüktür. Ýyi kalitede kuru ot ile birlikte (%18-20 protein) veya yulaf tanesi, çavdar ve karaçayýrdan oluþan küçük otlak (meralar) için % 14-16 proteinli karýþýmlar yeterlidir. Süt keçileri için besin madde gereksinimleri ek 2'de verilmiþtir. Süt keçisi ve süt ineklerinin her ikisi de ruminat hayvanlardýr bu yüzden ayný çeþit rasyonlarý yiyebilirler. Rasyonlarda kullanýlan ortak malzemeler mýsýr, yulaf ezmesi, melas, pamuk tohumu küspesi, soya küspesi, buđday ve soyadıdır.

Kuru dönem

Keçiler kuru dönemde iyi bir kondüsyona getirilerek bir sonraki fizyolojik duruma hazýrlýk yapýlmalıdýr. Kuru dönem, sonraki laktasyonda süt salgýlanmasý için meme dokusunun tamiri için izin verir. Keçinin fazla miktarda süt üretmesi nedeniyle rezerveleri azalacak ve bir sonraki laktasyonda süt üretimi eđer kuru dönemde iyi beslenmemiþler ise düþecektir. Keçilerin bir sonraki laktasyondaki süt verimleri %65-75 arasýnda kuru dönemdeki beslenmeleri ile ilgilidir.

Keçilerin kuru döneme yaklaþýklarý zaman tahýllarýn tüketimi azaltýlýr yada tamamen kaldýrýlýr. Kuru dönem de bitiminde keçi yonca veya iyi kalite de cayýr otu uygundur. Süt keçileri günde 1-2 kg arasýnda süt üretirler. Keçinin memesinden süt akýþý azalacak daha çabuk olacaktýr. Eđer ayný dönemde sađým sađým yapýlmazsa meme iltihabý sýk sýk kuru dönem esnasýnda baþlar, Burun keçinin memesini kontrol edilmelidir. Sütün akýþý için meme içinde bir basýnç olmasýna gereksinim duyulur. Eđer keçinin süt salgýlamasýnda meme iltihabý var ise, kurudaki inek ve keçilerin uygun bir antibiyotik ile tedavi edilmesi en uygun bir zamandıdır.

Süt keçileri kuru dönemde iyi bir kondisyonda olmasý gerekir çünkü keçiler her zaman sađlýklý olmasý sonraki laktasyonda daha fazla süt üretirler. Rasyonda dengeli bir vitamin ve mineral karýþýmý kullanýlmalıdýr. Ýhtiyaç duyulan fosfor, kalsiyumun tam oraný yem kaynaklarýndan baklagillerden ve otlardan sađlanabilir.

Gebeliðin ilk 3-4 haftasý süresince keçilerin beslenmesi çok önemlidir. Keçiler iyi kalite çim otunu dođumdan sonrada almalarý gerekir.

Keçiler kuru dönemde çok iyi bakýlmalıdýr. Çünkü keçiler dođumda iyi kondüsyon da olmalarý gerekir. Keçilerin yađlanmalýna izin verilmemesi gerekir. Keçi yetiþtiriciliðinde baþarýnýn anahtarý sađlýklý keçiler ve oðlaklarýn iyi kondüsyonlu olmasýdýr.

Barýnaklar

Barýnaklar, hayvanlarý sýcaklýk, sođuk, yađmur ve rüzgara gibi çevresel etmenlere karþý koruyan yapýlardýr. Keçiler için gerekli duyulan yerin þekli, keçilerin rahat edebileceði yapýda ve keçi sayýsýna göre deđipir. Keçiler için sađým ve besleme bölmelerinin bulunmasý tavsiye edilir. Keçiler sađýmda 30-45 cm'lik yüksekliðinde 45-50 cm eninde rahat dönüþ yapacaklarý sađým yerleri uygun olmalıdır.

Sađým yerinin önünde keçinin baþýný kolayca bađlamak için uygun kilit düzeneđi yer olmalýdýr. Sađým yerlerinde keçilerin memeleri yaranmasına neden olabilecek hiçbir þey bulunmamalýdýr. Ýpletmelerde ađýl içi temizlik önemli bir sorun oluþturur. Bu yüzden keçinin çalýþması için yeteri kadar kapý alaný konulmalýdýr.

Parazitler

Süt keçilerinin iyi ve temiz bir çevrede yaþamasý önemlidir. Ýlk olarak yapýlması gereken konu parazit kontrolüdür. Bunun nedeni parazitlerin hýzly çoðalmaları ve keçilerin ađýlları yanýndaki, meralardaki otlara bulabilmeleridir. Mera ve yemlerin çok uzun bir süre bulupýk olması keçilerin parazitlere yakalanmasını sađlar. Parazitler, yemlerine bulababilir hayvanın zayıf bir performans göstermesine veya ishale olmasına sebep olabilir. İyi bir parazit mücadele programý süt keçilerinin başarılı bir şekilde yetiştirilmesi için gereklidir.

Dýþ parazitler bit, pire ve kene olabilir. Bunlar yıl esnasında önemli sorunu sinekler, ahýr sinekleri, at sinekleri, kara sinekler ve sivrisinekler oluþturur. İnsanın başına bela olan bu parazitler bahar ve yazın hýzly yayýlýrlar. Bir çok parazit yıl boyunca bir problemdir. Eđer kontrol edilmezse sinekler, bitler ve deđer çepitler günümüzde gerçek bir problemdir. Kullanılan sinek ilaçları sınırlanmalıdır.

=====